

Pregled flore slovenskega dela Babnega polja (Notranjska, Slovenija)

Overview of flora in Slovenian part of Babno polje (Notranjska, Slovenia)

BRANKO DOLINAR¹ & BRANKO VREŠ²

¹ Bizjanova 21, 1000 Ljubljana, branko.dolinar@telemach.net

² Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Raziskovalna postaja Barje, Zagorica 20, 1292 Ig, branko.vres@zrc-sazu.si

Izvleček

V prispevku predstavljamo floro praprotnic in semenk Babnega polja v občini Loška dolina, ki leži v dinarskem fitogeografskem območju Slovenije. V štirih letih, od 2019 do 2022, smo v različnih letnih časih popisovali rastline na 102 lokacijah. Popisali smo 460 taksonov, od tega 24 ogroženih vrst z Rdečega seznama praprotnic in semenk in 27 vrst s seznama Uredbe o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah Slovenije. Na seznamu so tudi 4 invazivne tujerodne rastlinske vrste.

Ključne besede: flora, dinarsko fitogeografsko območje, Babno polje, občina Loška dolina, Notranjska, Slovenija

Abstract

The article presents the flora of vascular plants of Babno polje in the municipality of Loška dolina, which is located in Notranjska region in the Dinaric phytogeographical area of Slovenia. In four years, from 2019 to 2022, we mapped flora at 102 locations in different seasons. We listed 460 taxa, of which 24 are threatened species from the Slovenian Red List of Vascular Plants and 27 species are listed in the Decree on protected wild plant species of Slovenia. There are also 4 invasive alien plant species on the list.

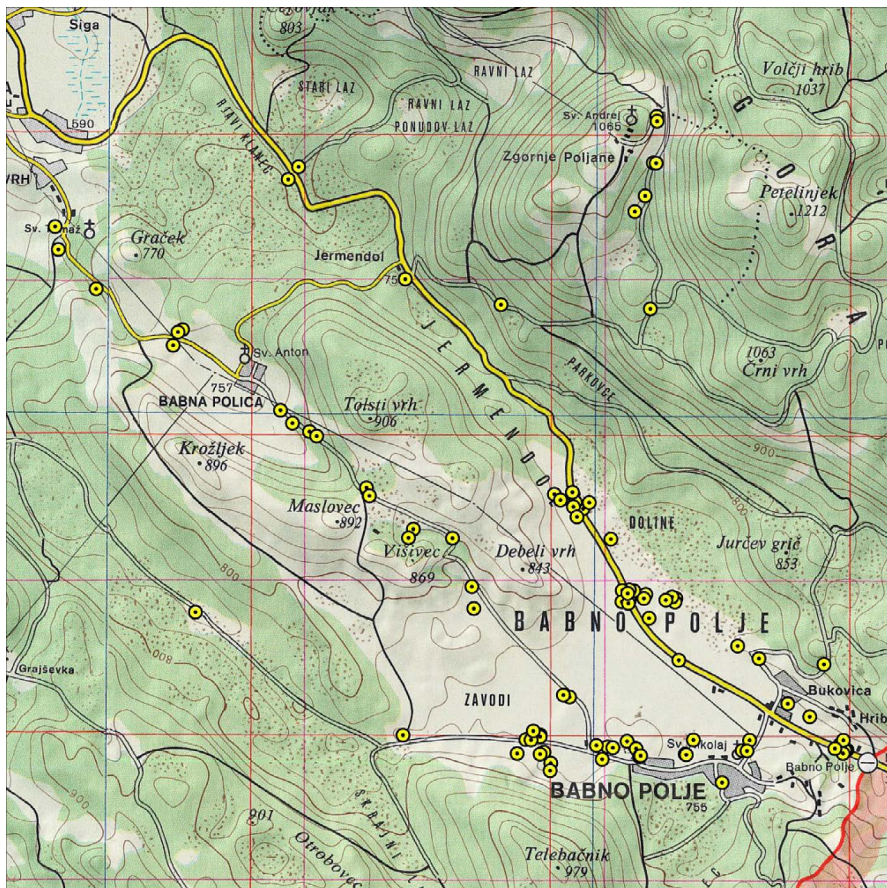
Key words: Flora, Dinaric phytogeographical region, Babno polje, municipality Loška dolina, Notranjska region, Slovenia

1 UVOD

1.1 Opis območja popisa rastlin na Babnem polju

Raziskovano območje Babno polje leži v občini Loška dolina. Občina meri 167,8 km², od tega slovenski del Babnega polja zavzema 2,54 km². Delež omrežja Natura 2000 v občini znaša 69,6 km² (Petkovšek 20017). Območja Natura 2000 v občini in Babnem polju so naslednja: Snežnik – Pivka (ID 500002), Javorniki – Snežnik (ID 3000231) in Kočevsko (ID 3000263) (Naravovarstveni atlas 2023). Raziskovano območje popisa rastlinskih vrst (slika 1) se glede na mrežo srednjeevropskega kartiranja flore nahaja v kvadrantih 0352/2, 0353/1

in 0353/3 (EHRENDORFER & HAMANN 1965), oziroma v kvadratu UTM 33T VL65 evropskega florističnega kartiranja (JALAS & SUOMINEN 1967).

Slika 1: Raziskovano območje slovenskega dela na Babnem polju leži v dinarskem fitogeografskem območjem Slovenije.

Figure 1: The research area of the Slovenian part of Babno polje lies in the Dinaric phytogeographical region of Slovenia.

Babno polje je s 755 m n. m. najvišje ležeče polje Notranjskega podolja. Polje je na sredini zoženo in razdeljeno na manjši hrvaški in večji slovenski del. Poteka od severozahoda proti jugovzhodu, v značilni dinarski smeri ob Idrijskem prelomu. Na območju se nahaja niz kraških polj, po katerih tečejo ponikalnice in del njihovih voda napaja tudi Ljubljano (GUZELJ 2020). Manjši del kotline na hrvaški strani, kjer leži Prezid, se proti zahodu nekoliko

zoži in brez praga preide pri vasi Babno Polje v obsežnejšo kotanjo na slovenski strani, imenovano Zavodi (MELIK, 1959). Pri vasi Babno Polje se polje razcepi v tri suhe doline. Po severni dolini poteka cesta proti Starem trgu. Zahodna dolina teče po robu gozda do bližine Skalovca, kjer se konča v zatrepu, srednja dolina vodi proti vasi Babna polica (JENKO 2004).

Babno polje na njenem severnem delu omejuje pogorje Racne gore, kjer se nad vasjo Zgornje Poljane dvigata vrhova Petelinjek (1212 m) in Črni vrh (1060 m). Na tem gozdnem delu pogorja se nahaja tudi manjša planota z ledinskim imenom Požarišča (1007 m). Kmetje so v preteklosti posekali grmovje in drevesa, jih zažgali in brez oranja kar v pepel zasejali ajdo (*Fagopyrum esculentum*), ki je vsaj v prvem letu dobro obrodila. Naslednje leto so ponovno požigali, krčili in pripravljali njive (MAKAROVIČ 1998: 198). Pod Racno goro se prek gozdnega pobočja, imenovanega Doline, gozd prevesi v obsežno in dokaj plitvo kotanjo Zavodi, ki je osrednji del Babnega polja. Na južnem delu polja, nad Babno Polico, se dvigata vrhova Krožljek (896 m) in Maslovec (1060 m), nad vasjo Babno Polje pa Telebačnik (979 m). Vrhovi se nahajajo na robu dveh območij Natura 2000, in sicer Snežnik – Pivka (ID 500002) in Javorniki – Snežnik (ID 3000231), ter na ekološko pomembnem območju Snežnik – Pivka (EPO, ID 51200). Proti severovzhodu se nad zaselkoma Bukovica in Hrib dvigata Jurčev grič (853 m) in Vražji vrtec (904 m), ki se nahajata na območju Natura 2000 Kočevsko (ID 3000263) in ekološko pomembnem območju Kočevsko (EPO, ID 31100) (Naravovarstveni atlas 2023). Na jugovzhodni, že hrvaški strani, je Babno polje omejeno z vrhom Deuce (884 m), ki leži vzhodno od vasi Babno Polje.

Pozimi se, pri vdoru subarktičnega hladnega zraka s severa Evrope, s pobočij nad Babnim poljem mrzel zrak steka v dolino, kjer se ustvari jezero hladnega zraka. Na Babnem polju so 16. februarja 1956 in 12. januarja 1968 izmerili $-34,5^{\circ}\text{C}$, (BERNOT 1987, GAMS 1987), kar velja za absolutno minimalno temperaturo v Sloveniji. Da so na Babnem polju namerili tako nizko temperaturo, je poleg hladnih zračnih gmot s severa svoje dodala še temperaturna inverzija na polju (GUZELJ 2020). Od podatkov, ki so za Babnem polje na voljo za najvišjo dnevno temperaturo zraka, je bila le ta najvišja 4. avgusta 2017, $35,4^{\circ}\text{C}$, medtem ko na primer v celem letu 1978 ni bilo višje temperature od $26,4^{\circ}\text{C}$. Najdebelejšo snežno odejo so v Babnem Polju izmerili 22. februarja 1942, 185 cm. V Babnem Polju z okolico pade na leto v povprečju 1637 mm padavin. Največ padavin so namerili leta 2014, 2514 mm, najmanj pa leta 1938, 939 mm. Dnevna najvišja višina padavin je bila v Babnem Polju izmerjena 25. septembra 1973, 185 mm (NADBACH 2019).

Na hrvaškem delu Babnega polja jugovzhodno od Prezida izvira severni krak kraške Ljubljaničnice (SKOBERNE 2003). To je najvišji kraški izvir, ki deluje samo ob visokih vodah in se imenuje Trbuhovica. Potok sprva teče po vzhodnem hrvaškem delu Babnega polja in le ob visokih vodah preide tudi na slovensko stran, kjer ponikne v Močilski jami (GUZELJ 2020). Trbuhovica ponovno izvira na Loškem polju kot Vrhniški Obrh. Na slovenski strani Babnega polja se nahaja več vodnih virov. Kal na zahodni strani vasi Babno Polje je nastal kot antropogena oblika napajališča živali. V kotanjo so nanесли večje količine gline, ki jo je živina steptala in naredila nepropustno plast, ki zadržuje vodo. Kljub temu da je kal v sušnem obdobju suh, v njem uspevajo številne vlagoljubne vrste. Ob cesti pred mejnim prehodom v zaselku Bukovica se nahaja bajer Močile, ki je nastal v strugi občasnega potoka Trbuhovica. Voda v bajerju redko presahne in se v njem zadržuje tudi v sušnem obdobju (MAKAROVIČ 1998). Ob bajerju se razprostira obsežen moker travnik s številnimi vlagoljubnimi rastlinami. Na Babnem polju se nahajata tudi Makarski in Mali studenec, ki pa ob suši hitro presahmeta. (MAKAROVIČ 1998: 171). V literaturi se omenja tudi Močilski potok, ki naj bi tekel iz smeri Prezida na slovensko stran Babnega polja proti Močilski jami, vendar je bil v času gradnje

mejnega prehoda z miniranjem uničen tako izvir kot tudi struga, po kateri je potok tekel (GUZELJ 2020).

Botanično zanimive so ponikve v osrednjem delu Babnega polja, v katere steče in ponikne voda, ki se razlije po polju ob ekstremno visokih vodah. To so globoke odprtine, v katere vodni tok nanese naplavine in z njimi prekrije tudi dno globeli (GUZELJ 2020). Na polju smo popisovali rastlinstvo v štirih večjih ponikvah. Prvi dve se nahajata na severozahodnem delu polja ob regionalni cesti Babno Polje – Stari trg in sta že skoraj do roba zasuti z odpadnim materialom. Drugi dve sta neokrnjeni in se nahajata na jugovzhodu polja v bližini bivše podružnične osnovne šole Babno Polje. Omeniti moramo tudi številne vrtače in podzemne jame. Vrtače so nastale z združevanjem padavinske vode ter posledično močnega raztapljanja apnenca. Večje število vrtač in nekaj ponorov, ki so v Naravovarstvenem atlasu Slovenije ovrednoteni kot naravne vrednote (NV, ID 2452), se nahaja severno od ceste Babna Polica – Babno polje Večja vrtača leži tudi severno od ceste Babno Polje – grad Snežnik in je delno zasuta z odpadnim materialom. Podzemne jame Gospudov kevdrc, Ivanove doline, Andrejev zavod, Vovčja in Devška jama ležijo na severozahodnem pobočju Babnega polja in imajo vhode že zasute z odpadki ali pa so zaraščene z rastjem in težko dostopne (GUZELJ 2020). Izjema je Močilska jama, katere vhod leži v zaselku Bukovica in ima dobro viđen in očiščen vhod v jamo. Polja na Babnem polju so v zadnjih letih spremenjena v travnike in pašnike ali pa opuščena. Poljedelstvo je zaradi neugodnih vremenskih razmer v zadnjem obdobju skromno, v porastu je pašništvo govedi in drobnice.

1.2. Zgodovina florističnih raziskav na Babnem polju

Babno polje je predvsem zaradi raznovrstnih habitatov in redkih rastlinskih vrst zanimivo za floristična raziskovanja. Po nam znanih podatkih so botaniki začeli popisovati rastline na tem območju pozno. Hrvaška raziskovalka ruderalne vegetacije Ljerka MARKOVIĆ (1983) je med prvimi objavami te vegetacije v Sloveniji v tabeli združbe *Urtico-Malvetum neglectae* predstavila vegetacijski popis z Babnega polja (iz leta 1973), kjer je navedla 18 vrst in med njimi pojavljanje v Sloveniji redkejšje vrste male koprive (*Urtica urens*). Botanik Ernest Mayer je spomladi 1995 na Babnem polju popisal tržaški svišč (*Gentiana tergestina*) in pri tem nabral primerke za 4 herbarijske pole te vrste, ki so shranjene v herbarijski zbirki Ernesta Mayerja (DOLINAR 2021), ki jo hrani Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU v Ljubljani. Septembra 2000 je isti avtor popisoval rastline na Babnem polju, kjer je na nepokošenih travnikih (z vrstami rodov *Pseudolysimachion* in *Centaurea*) nabral tri pole karpatskega sviščevca (*Gentianella carpatica*). Na vlažnem travniku blizu hrvaške meje je popisal travniško izjevko (*Succisa pratensis*), preobjedo (*Aconitum* sp.), na kamnitem travišču glavinec (*Centaurea* sp.) in na travnikih pred vasjo Babno Polje tudi pajetičnik (*Pseudolysimachion* sp.). Tudi te rastline so bile nabrane za herbarij Ernesta Mayerja in čakajo na natančnejšo določitev posameznih vrst. JOGAN & al. (2001) za kvadranta 0353/1 in 0353/3, katerih del je tudi Babno polje, na arealnih kartah prikazujejo prisotnost cca. 80 (v prvem) oziroma 110 taksonov (v drugem omenjenem kvadrantu). Andrej Martinčič je leta 2006 na Babnem polju popisal podvrsto brestovolistnega oslada (*Filipendula ulmaria* ssp. *denudata*) (MARTINČIČ 2006). Nedaleč od vasi Babno Polje je septembra 2006 B. Dolinar nabral semena vrste navadna ognjica (*Telekia speciosa*) – BAVCON & al. (2007).

V Cerklji je leta 2006 potekal raziskovalni tabor študentov biologije, kjer sta bila mentorja B. Frajman in T. Bačič. Na Babnem polju jugovzhodno od gozdnega območja Doline sta popisala pričakovano bekico (*Luzula expectata*) (FRAJMAN & BAČIČ 2006). Ista

avtorja sta v letu 2011 objavila članek (FRAJMAN & BAČIČ 2011), v katerem sta predstavila nekaj vrst, ki sta jih popisala na Babnem polju (kvadrant 0353/1): *Ballota nigra* (Babna polica, 22. 7. 2006, B. Frajman & P. Schönswetter), *Laserpitium archangelica* (Babno polje, SE od Doline, 23. 7. 2006, B. Frajman) in *Ranunculus polyanthemophyllus* (Babno polje, S od vasi Zgornje Poljane B. Frajman, rev. E. Hörandl, 22. 7. 2006). Avgusta 2018 sta J. M. Kocjan in D. Kosič popisala rastline ob vodnem kalu jugovzhodno od Babne Police (131 rastlinskih vrst) ter v gozdu med vrhovoma Maslovec in Debeli hrib (59 rastlinskih vrst) – vir podatkovna baza FloVegSi (SELIŠKAR & al. 2003). Med popisanimi rastlinskimi vrstami so tri uvrščene na deči seznam (ANON. 2002), šest pa jih je v Sloveniji zavarovanih (ANON. 2004). Navedeni popisi so zabeleženi v podatkovni bazi FloVegSi Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU v Ljubljani.

Poimenovanje Babnega polja naj bi bilo po nekaterih razlagah povezano z rastlinami. V okolici Prezida so v močvirju uspevale rastline »babjak«. Prebivalci Prezida, ki so imeli svoja polja severovzhodno od naselja, so ta polja poimenovali po tej rastlini Babno polje (GUZELJ 2020). A. Jozelj navaja farovško kroniko, kjer piše, da je ime Babno polje poimenovano po rastlini »babjak«. To naj bi bila gozdna zel, ki uspeva ob pašnikih. Pastirji so jo nabirali in porabljali za barvanje pastirskih palic, ki so jih spomladi izdelali iz leske. V leskove palice so vrezali spirale, nato so v roko prijeli šop listov »babjeka« in z njim drgnili po palici. Sok iz listov »babjeka« je palico obarval v rjavo. Jozelj tudi navaja, da kmetje na Babnem polju pravijo bobu (*Vicia faba*) »babk« in njive, na katere so bob sadili, poimenujejo Babno polje (MAKAROVIČ 1999). Maks Pleteršnik razlaga, da je »babna ali babina« neka gozdna zel, ki ima liste nekoliko podobne mrtvim koprivam (*Lamium* sp.), ljudsko pivkam. Pastirji so leskove palice spomladi barvali s sokom te rastline. Po tej domnevi sta babnopoljska dolina in z njo kraj Babno polje dobila ime po tej zeli (M. Pleteršnik, www.sl.wikipedia.org, dostop 7.2.2023).

2 METODE

V članku predstavljamo florulo praprotnic in semenk Babnega polja. Popisno območje leži v dinarskem fitogeografskem območju Slovenije (M. WRABER 1969) oz. v Notranjskem districtu Ilirske province Evrosibirsko-Severnoameriške fitogeografske regije (ZUPANČIČ & VREŠ 2018). Vsi podatki o popisanih taksonih so shranjeni v podatkovni bazi FloVegSi (SELIŠKAR & al. 2003) Biološkega inštituta Jovana Hadžija. Podatkovno bazo smo uporabili tudi za izdelavo preglednice 1 in zemljevidov razširjenosti taksonov v Sloveniji (slike 2 do 5). Popisi so narejeni po standardni srednjeevropski metodi florističnega kartiranja (EHRENDORFER & HAMANN 1965, NIKLFELD 1971, JALAS & SUOMINEN 1967). Rastline smo popisovali na 102 nahajališčih (Slika 1) v različnih vegetacijskih obdobjih, od pomladi do jeseni, v letih 2019 do 2022. Pri navajanju rastlinskih vrst smo uporabili določevalni ključ Mala flora Slovenije (MARTINČIČ & al. 2007) in podatkovno zbirko FloVegSi, v katero smo naše popise tudi vnesli. Sintaksonomski nomenklturni vir sta ŠILC & ČARNI (2012).

3 REZULTATI IN RAZPRAVA

3.1 Preglednica popisanih rastlinskih taksonov na Babnem polju

Preglednica vsebuje podatke za 460 taksonov, ki so bili zbrani izključno v okviru te raziskave. Rastlinske vrste, ki so jih na tem območju popisali drugi prej napisani avtorji, mi pa jih tam nismo opazili, niso navedene v preglednici.

Preglednica 1: Popis rastlinskih taksonov na Babnem polju v obdobju 2019–2022. Številke označujejo število popisov, v katerih je bil najden takson

Table 1: Inventory of plants taxa in Babno polje in the period 2019–2022. The numbers denote the numbers of records per quadrant.

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Abies alba</i>		1				
<i>Acer pseudoplatanus</i>		1	2			
<i>Achillea millefolium</i>		4	2			
<i>Aconitum</i> sp.			1			
<i>Aegopodium podagraria</i>			1			
<i>Aesculus hippocastanum</i>		1				
<i>Agrimonia eupatoria</i>		1				
<i>Agrostis canina</i>			1			
<i>Ajuga genevensis</i>		2				
<i>Alchemilla glabra</i>			2			
<i>Alchemilla glaucescens</i>		2	3			
<i>Alchemilla vulgaris</i> agg.		2	1			
<i>Alchemilla xanthochlora</i>		1				
<i>Allium carinatum</i> subsp. <i>carinatum</i>		1	1			
<i>Allium carinatum</i> subsp. <i>pulchellum</i>		1	1			
<i>Allium schoenoprasum</i> subsp. <i>schoenoprasum</i>		1				
<i>Allium scorodoprasum</i>			1			
<i>Alopecurus geniculatus</i>			1	V		
<i>Alopecurus pratensis</i>			3			
<i>Anacamptis pyramidalis</i>		1		V	H	
<i>Anemone nemorosa</i>		4	1			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Angelica sylvestris</i>		1				
<i>Antennaria dioica</i>		1				
<i>Anthericum ramosum</i>			1			
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		2	4			
<i>Anthriscus sylvestris</i>		1	1			
<i>Anthyllis vulneraria</i>		2	2			
<i>Aposeris foetida</i>		4				
<i>Aquilegia atrata</i>		1				
<i>Aquilegia nigricans</i>	1	4	2			
<i>Arabis hirsuta</i>		1	3			
<i>Arabis sagittata</i>		1				
<i>Arctium lappa</i>		1				
<i>Aremonia agrimonoides</i>		3				
<i>Arenaria leptoclados</i>		2	1			
<i>Arenaria serpyllifolia</i>		1	5			
<i>Armoracia rusticana</i>		1				
<i>Arnica montana</i>			1	V	C,0	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	1	3	3			
<i>Artemisia vulgaris</i>			3			
<i>Asarum europaeum</i> subsp. <i>europaeum</i>		3	1			
<i>Asparagus officinalis</i>			1			
<i>Asplenium ruta-muraria</i>		2	2			
<i>Asplenium trichomanes</i>		2	1			
<i>Aster amellus</i>		1				
<i>Aster novi-belgii</i>			1			inv.
<i>Astragalus glycyphyllos</i>		2				
<i>Atropa bella-donna</i>		1				
<i>Avenella flexuosa</i>		1				
<i>Bellis perennis</i>			2			
<i>Berberis vulgaris</i>		3	3			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Betonica officinalis</i> subsp. <i>officinalis</i>		1	2			
<i>Betonica officinalis</i> subsp. <i>serotina</i>		1	1			
<i>Betula pendula</i>		1	2			
<i>Bidens tripartita</i>			2			
<i>Brachypodium rupestre</i>		6	5			
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		1				
<i>Briza media</i>		3	5			
<i>Bromopsis benekenii</i>		1				
<i>Bromopsis erecta</i>		4	3			
<i>Bromus hordeaceus</i>			2			
<i>Bromus hordeaceus</i> subsp. <i>hordeaceus</i>			1			
<i>Buphthalmum salicifolium</i>		4	2			
<i>Calluna vulgaris</i>		1	3			
<i>Calystegia sepium</i>		2	1			
<i>Campanula glomerata</i>		3	1			
<i>Campanula patula</i>		6	5			
<i>Campanula persicifolia</i>		1	1			
<i>Campanula trachelium</i>		2				
<i>Capsella bursa-pastoris</i>			1			
<i>Cardamine bulbifera</i>		3				
<i>Cardamine enneaphyllos</i>		2				
<i>Cardamine flexuosa</i>		1				
<i>Cardamine hirsuta</i>			1			
<i>Cardamine pratensis</i>			2			
<i>Cardamine trifolia</i>		1				
<i>Carduus personata</i>		1				
<i>Carex acuta</i>			1			
<i>Carex acutiformis</i>			1	V		
<i>Carex alba</i>		1	1			
<i>Carex caryophylla</i>		4	6			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Carex demissa</i>			1			
<i>Carex distans</i>		1	4	V		
<i>Carex divulsa</i>			1			
<i>Carex flacca</i>	1	14	4			
<i>Carex hirta</i>		3	4			
<i>Carex hostiana</i>			2	V		
<i>Carex humilis</i>		2	1			
<i>Carex michelii</i>			1			
<i>Carex montana</i>		4	3			
<i>Carex muricata</i> agg.		1				
<i>Carex muricata</i> s. str.		1	1			
<i>Carex oederi</i> (sin. <i>C. serotina</i> , <i>C. viridula</i>)		1				
<i>Carex ornithopoda</i>		2	1			
<i>Carex otrubae</i>			1			
<i>Carex pallescens</i>		3	3			
<i>Carex panicea</i>		1	3			
<i>Carex tomentosa</i>		6	3			
<i>Carlina acaulis</i>	1	5	1			
<i>Carum carvi</i>			1			
<i>Centaurea fritschii</i>		2	5			
<i>Centaurea jacea</i> s. str.		2	3			
<i>Centaurea pannonica</i>		1	3			
<i>Cephalanthera damasonium</i>		3		V	H	
<i>Cephalanthera longifolia</i>	1			V	H	
<i>Cerastium arvense</i>			1			
<i>Cerastium tomentosum</i>			1			
<i>Cerastium glutinosum</i>			1			
<i>Cerastium holosteoides</i>		1	3			
<i>Cerinthe minor</i>		1	1			
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>		1				

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Chamaecytisus hirsutus</i>			1			
<i>Chamaecytisus purpureus</i>	1					
<i>Chamaecytisus supinus</i>	1	5	5			
<i>Chamaespartium sagittale</i>		2	3			
<i>Chelidonium majus</i>			3			
<i>Chenopodium album</i>	1		1			
<i>Cichorium intybus</i>		1	2			
<i>Cirsium acaule</i>		2	1			
<i>Cirsium arvense</i>		4	1			
<i>Cirsium eriophorum</i>		1	1			
<i>Cirsium oleraceum</i>			1			
<i>Cirsium pannonicum</i>		4	2			
<i>Cirsium rivulare</i>			1			
<i>Cirsium vulgare</i>		1	3			
<i>Clematis vitalba</i>		2				
<i>Clinopodium vulgare</i>			2			
<i>Colchicum autumnale</i>	1	8	5			
<i>Convallaria majalis</i>			1		0°	
<i>Convolvulus arvensis</i>			1			
<i>Conyza canadensis</i>			1			
<i>Cornus sanguinea</i>		2	1			
<i>Corylus avellana</i>		7				
<i>Crataegus laevigata</i>		1				
<i>Crataegus monogyna</i>		6	6			
<i>Crepis biennis</i>	1	3	2			
<i>Crepis taraxacifolia</i>			2	K		
<i>Crocus vernus subsp. vernus</i>		1				
<i>Cruciata glabra</i>		5	4			
<i>Cystopteris fragilis</i>			1			
<i>Dactylis glomerata</i>		3	5			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Dactylorhiza sambucina</i>		3		V	H	
<i>Daphne laureola</i>		1				
<i>Daphne mezereum</i>		3				
<i>Daucus carota</i>		3	4			
<i>Deschampsia cespitosa</i>		1	2			
<i>Dianthus monspessulanus</i>		3	1		X	
<i>Dorycnium germanicum</i>		1				
<i>Dorycnium herbaceum</i>		3				
<i>Dryopteris filix-mas</i>		1				
<i>Echium vulgare</i>		4	3			
<i>Eleocharis palustris</i> agg.			1			
<i>Eleocharis uniglumis</i>			4	V		
<i>Epipactis atrorubens</i>		1			H	
<i>Epipactis helleborine</i>		3			H	
<i>Equisetum arvense</i>			3			
<i>Equisetum palustre</i>			1			
<i>Erica carnea</i>	1	5				
<i>Erigeron acris</i>			1			
<i>Erigeron annuus</i> subsp. <i>annuus</i>			2			inv.
<i>Erophila verna</i>			1			
<i>Eryngium amethystinum</i>		2				
<i>Euonymus verrucosa</i>			1			
<i>Eupatorium cannabinum</i>		3	2			
<i>Euphorbia amygdaloides</i>		2	1			
<i>Euphorbia angulata</i>			1			
<i>Euphorbia carniolica</i>		1	1			
<i>Euphorbia cyparissias</i>		3				
<i>Euphorbia dulcis</i>		1				
<i>Euphorbia verrucosa</i>	1	4	4			
<i>Euphrasia rostkoviana</i>		3	1			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Fagus sylvatica</i>		4				
<i>Fallopia convolvulus</i>			1			
<i>Festuca filiformis</i>			1			
<i>Festuca pratensis</i>			1			
<i>Festuca rubra</i>		3	3			
<i>Festuca rupicola</i>		3	2			
<i>Filipendula ulmaria</i>		1	6			
<i>Filipendula vulgaris</i>		3	2			
<i>Fragaria moschata</i>		3				
<i>Fragaria vesca</i>		4	1			
<i>Frangula alnus</i>		4				
<i>Fraxinus excelsior</i>			1			
<i>Fumana procumbens</i>		1				
<i>Galanthus nivalis</i>			1		0°	
<i>Galeobdolon montanum</i>		1				
<i>Galeopsis speciosa</i>			1			
<i>Galium boreale</i>		3	1			
<i>Galium mollugo</i>	1	7	9			
<i>Galium odoratum</i>		1				
<i>Galium palustre</i>			2			
<i>Galium verum</i> s. str.		8	8			
<i>Genista germanica</i>		1				
<i>Genista tinctoria</i>			3			
<i>Gentiana asclepiadea</i>		2				
<i>Gentiana tergestina</i>			4			
<i>Gentiana verna</i>		1	2			
<i>Gentianella lutescens</i> subsp. <i>carpatica</i>		3	3			
<i>Geranium nodosum</i>		4				
<i>Geranium pusillum</i>			1			
<i>Geranium robertianum</i>		1	2			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Geranium sanguineum</i>		7				
<i>Globularia cordifolia</i>			1			
<i>Globularia punctata</i>	1	4	5			
<i>Gymnadenia conopsea</i>		6	3	V	H	
<i>Hacquetia epipactis</i>	1	1				
<i>Helianthemum nummularium</i> subsp. <i>obscurum</i>		3	4			
<i>Helictotrichon pubescens</i>		3	4			
<i>Helleborus niger</i>		2			0°	
<i>Helleborus odoratus</i>		1			0°	
<i>Heracleum sphondylium</i>		1	1			
<i>Hieracium bifidum</i>		1				
<i>Hieracium cymosum</i>		2				
<i>Hieracium hoppeanum</i>		2	4			
<i>Hieracium murorum</i>		1				
<i>Hippocrepis comosa</i>		1	1			
<i>Holcus lanatus</i>		1	3			
<i>Hypericum hirsutum</i>		1				
<i>Hypericum maculatum</i>		2	1			
<i>Hypericum perforatum</i>		4	6			
<i>Inula helenium</i>			1			
<i>Inula hirta</i>			2			
<i>Iris germanica</i>			1		H	
<i>Juglans regia</i>		1				
<i>Juncus effusus</i>			2			
<i>Juncus inflexus</i>			2			
<i>Juniperus communis</i>		14	7			
<i>Knautia arvensis</i>		2	6			
<i>Knautia drymeia</i>		1	2			
<i>Knautia illyrica</i>		6	1			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Koeleria pyramidata</i>		2	3			
<i>Lamium maculatum</i>		1	2			
<i>Lamium orvala</i>	1	3				
<i>Laserpitium latifolium</i>		2				
<i>Laserpitium siler</i>		3				
<i>Lathyrus linifolius</i>		3	2			
<i>Lathyrus pratensis</i>		2	1			
<i>Lathyrus vernus</i>		4				
<i>Lembotropis nigricans</i>		1				
<i>Leontodon autumnalis</i> (sin. <i>Scorzoneroide autumnalis</i>)		1				
<i>Leontodon hispidus</i>		1	2			
<i>Leontodon incanus</i>		3				
<i>Leucanthemum ircutianum</i>		4	6			
<i>Leucojum aestivum</i>	1		1	V	X	
<i>Leucojum vernum</i>		1	1		0	
<i>Ligustrum vulgare</i>	1	8	4			
<i>Lilium bulbiferum</i>		1		V	X	
<i>Lilium martagon</i>		2			X	
<i>Linaria vulgaris</i>		1	1			
<i>Linum catharticum</i>			2			
<i>Listera ovata</i>		4	1		H	
<i>Lithospermum officinale</i>		1				
<i>Lolium perenne</i>			1			
<i>Lonicera alpigena</i>	1	1				
<i>Lotus corniculatus</i>		4	7			
<i>Lotus uliginosus</i>			1	V		
<i>Luzula campestris</i>		4	4			
<i>Luzula multiflora</i>		1	2			
<i>Lychnis flos-cuculi</i>			1			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Lysimachia nummularia</i>			1			
<i>Lysimachia vulgaris</i>			1			
<i>Lythrum salicaria</i>			1			
<i>Malus domestica</i>		1	1			
<i>Malus sylvestris</i>		1				
<i>Matricaria chamomilla</i>			2			
<i>Matricaria discoidea</i>			2			
<i>Medicago falcata</i>			1			
<i>Medicago lupulina</i>		4	4			
<i>Medicago sativa</i>	1	1				
<i>Melica nutans</i>	1	1				
<i>Melittis melissophyllum</i>		1				
<i>Mentha aquatica</i>			1			
<i>Mercurialis perennis</i>		3				
<i>Moehringia muscosa</i>			1			
<i>Molinia arundinacea</i>	1	2	1			
<i>Molinia caerulea</i>						
<i>Myosotis arvensis</i>		2	2			
<i>Myosotis nemorosa</i>			1			
<i>Myosotis scorpioides</i> (sin. <i>M. palustris</i> s.str.)			2			
<i>Myosotis sylvatica</i>		3				
<i>Narcissus poeticus</i> (subspontano)		1	1		X	
<i>Nardus stricta</i>			1			
<i>Neottia nidus-avis</i>		2	1		H	
<i>Omphalodes verna</i>		5	1			
<i>Orchis x dietrichiana</i>		1	1		H	
<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>speciosa</i>		3	1		H	
<i>Orchis morio</i>		9	4	V	H	
<i>Orchis tridentata</i>		7	2	V	H	
<i>Orchis ustulata</i>		4	2	V	H	

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Origanum vulgare</i>	1	2				
<i>Orobancha flava</i>	1					
<i>Orobancha gracilis</i>						
<i>Oxalis acetosella</i>		1				
<i>Paris quadrifolia</i>		1				
<i>Parnassia palustris</i>			2			
<i>Pastinaca sativa</i>		3	3			
<i>Pedicularis acaulis</i>		2	1			
<i>Petasites hybridus</i>			1			
<i>Petrorhagia saxifraga</i>			1			
<i>Peucedanum austriacum</i>	1	1				
<i>Peucedanum oreoselinum</i>		2	4			
<i>Phleum pratense</i>			1			
<i>Phyteuma orbiculare</i>			1			
<i>Phyteuma ovatum</i>		1				
<i>Picea abies</i>		6	3			
<i>Picris hieracioides</i>		1	1			
<i>Pimpinella major</i>		1	1			
<i>Pimpinella saxifraga</i>		1	2			
<i>Pinus sylvestris</i>		9	5			
<i>Plantago altissima</i>			1			
<i>Plantago argentea</i> subsp. <i>liburnica</i>		1	1			
<i>Plantago holostium</i>		4	2			
<i>Plantago lanceolata</i>		4	4			
<i>Plantago major</i> s. str.			1			
<i>Plantago media</i>		5	4			
<i>Platanthera bifolia</i>		1			H	
<i>Poa annua</i>			2			
<i>Poa bulbosa</i>			1			
<i>Poa compressa</i>		1				

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Poa nemoralis</i>			1			
<i>Poa pratensis</i>		3	4			
<i>Poa trivialis</i>		1	4			
<i>Polygala amara</i>			1			
<i>Polygala chamaebuxus</i>			2			
<i>Polygala comosa</i>	1	1	3			
<i>Polygala vulgaris</i>		4	1			
<i>Polygonatum multiflorum</i>		1				
<i>Polygonatum odoratum</i>		3	3			
<i>Polygonum persicaria</i>			1			
<i>Populus tremula</i>		3	1			
<i>Potamogeton nodosus</i>			1	V		
<i>Potentilla alba</i>		5	5			
<i>Potentilla anserina</i>			1			
<i>Potentilla argentea</i>			1			
<i>Potentilla erecta</i>		2	4			
<i>Potentilla heptaphylla</i>			1			
<i>Potentilla pusilla</i>		1				
<i>Potentilla recta</i>		1	1			
<i>Potentilla reptans</i>		1	1			
<i>Primula vulgaris</i>	1	1	2			
<i>Prunella grandiflora</i>						
<i>Prunella vulgaris</i>		3				
<i>Prunus avium</i>		1				
<i>Prunus domestica</i>			1			
<i>Prunus spinosa</i>		1	1			
<i>Pseudolysimachion barrelieri</i>		1	2			
<i>Pteridium aquilinum</i>		5				
<i>Pulmonaria officinalis</i>		1				
<i>Pyrus communis</i>		1				

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Quercus cerris</i>		2				
<i>Quercus robur</i>		1				
<i>Ranunculus acris</i>		1	8			
<i>Ranunculus bulbosus</i>		2	1			
<i>Ranunculus circinatus</i> (sin. <i>Batrachium circinatum</i>)			2	V		
<i>Ranunculus lanuginosus</i>		1				
<i>Ranunculus nemorosus</i>		1				
<i>Ranunculus repens</i>		1	6			
<i>Reseda lutea</i>		1				
<i>Rhamnus catharticus</i>		1	2			
<i>Rhamnus fallax</i>		1				
<i>Rhamnus saxatilis</i>		1				
<i>Rhinanthus glacialis</i>			1			
<i>Rhinanthus minor</i>		2	5			
<i>Rhinanthus serotinus</i>			1			
<i>Ribes alpinum</i>		2				
<i>Rorippa sylvestris</i>			1			
<i>Rosa canina</i>		7	2			
<i>Rosa pendulina</i>	1	1				
<i>Rubus hirtus</i> agg.		2				
<i>Rubus idaeus</i>		4	2			
<i>Rumex acetosa</i>		4	7			
<i>Rumex crispus</i>		1	6			
<i>Rumex obtusifolius</i>		2	1			
<i>Rumex x pratensis</i>			1			
<i>Salix aurita</i>			1			
<i>Salix caprea</i>		1				
<i>Salix cinerea</i>			3			
<i>Salix purpurea</i>		1	3			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Salix repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i>		1	1	V		
<i>Salvia glutinosa</i>		4				
<i>Salvia pratensis</i>		1	3			
<i>Salvia verticillata</i>		1				
<i>Sambucus nigra</i>			1			
<i>Sanguisorba minor</i>		4	7			
<i>Sanguisorba officinalis</i>		1	2			
<i>Sanicula europaea</i>		1				
<i>Satureja montana</i> subsp. <i>variegata</i>		1				
<i>Satureja subspicata</i> subsp. <i>liburnica</i>		1				
<i>Scabiosa columbaria</i>		1				
<i>Scabiosa triandra</i>		2	1			
<i>Sedum acre</i>			1			
<i>Sedum album</i>		1				
<i>Sedum sexangulare</i>		4	6			
<i>Sedum kamtschaticum</i> (subspontano)		1				
<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>		3	6			
<i>Silene nutans</i>			1			
<i>Silene nutans</i> subsp. <i>livida</i>	1		2			
<i>Silene vulgaris</i> s. str.		3	2			
<i>Solidago canadensis</i>			3			inv.
<i>Solidago gigantea</i>			3			inv.
<i>Solidago virgaurea</i>		1	1			
<i>Sorbus aria</i> (sin. <i>Aria edulis</i>)		3				
<i>Sorbus aucuparia</i>		2				
<i>Sparganium erectum</i>			1			
<i>Stachys recta</i>		1				
<i>Stellaria graminea</i>		1				
<i>Stellaria holostea</i>			2			
<i>Stellaria media</i> subsp. <i>media</i>			1			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Succisa pratensis</i>		1	2			
<i>Succisella inflexa</i>		1		V		
<i>Symphytum officinale</i>		1				
<i>Symphytum tuberosum</i>		3	1			
<i>Tamus communis</i>		1				
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Palustria</i>			2			
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>		4	4			
<i>Telekia speciosa</i>			2			
<i>Teucrium montanum</i>		2	1			
<i>Thalictrum aquilegiifolium</i>		1	2			
<i>Thesium divaricatum</i>		1	3			
<i>Thlaspi perfoliatum</i>		3	1			
<i>Thlaspi praecox</i>		2	2			
<i>Thymus effusus</i>			1			
<i>Thymus praecox</i>		4	2			
<i>Tilia platyphyllos</i>	1		1			
<i>Tragopogon orientalis</i>		2	4			
<i>Tragopogon pratensis</i>		1				
<i>Traunsteinera globosa</i>		5		V	H	
<i>Trifolium arvense</i>		1	2			
<i>Trifolium dubium</i>			2			
<i>Trifolium montanum</i>		4	4			
<i>Trifolium pratense</i>		2	3			
<i>Trifolium repens</i>		1	2			
<i>Trisetum flavescens</i>		2	3			
<i>Tussilago farfara</i>		1	1			
<i>Typha angustifolia</i>			1			
<i>Typha latifolia</i>			1			
<i>Typhoides arundinacea</i>			1			
<i>Urtica dioica</i>		2	6			

takson	Kvadrant			RS	Zav.	Inv.
	0352/2	0353/1	0353/3			
<i>Vaccinium myrtillus</i>		1				
<i>Valeriana dioica</i>			1			
<i>Valeriana officinalis</i>		1	1			
<i>Veratrum lobelianum</i>		2				
<i>Verbascum densiflorum</i>			1			
<i>Verbascum nigrum</i>		1				
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>			1			
<i>Veronica chamaedrys</i>		1	3			
<i>Veronica officinalis</i>		1				
<i>Veronica persica</i>		1				
<i>Viburnum lantana</i>		2				
<i>Viburnum opulus</i>		2				
<i>Vicia angustifolia</i>	1	3				
<i>Vicia cracca</i>		3	6			
<i>Vicia oroboides</i>		2				
<i>Vicia sepium</i>		2	5			
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>		1				
<i>Viola arvensis</i>		1	4			
<i>Viola canina</i>		4	2			
<i>Viola elatior</i>			1	V		
<i>Viola reichenbachiana</i>		2				
<i>Viola tricolor</i>			1			

Legenda okrajšav v preglednici 1:

RS Rdeči seznam ogroženih rastlinskih vrst – The red list of threatened plants of Slovenia (ANON. 2002)

Zav. zavarovana rastlinska vrsta – protected plant species (ANON. 2004)

Inv. invazivna rastlinska vrsta – invasive plant species

Zavarovane rastline (ANON. 2004):

H ukrepi za ohranjanje ugodnega stanja habitata rastlinske vrste

O rastlinske vrste, pri katerih je dovoljen odvzem iz narave in zbiranje nadzemnih delov, razen semen oziroma plodov

O° vrste, pri katerih ni prepovedi za nadzemne dele rastlin, razen semen oziroma plodov

X ostale zavarovane vrste

3.2 Ogrožene rastlinske vrste z Rdečega seznama RS

Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih vrst v Rdeči seznam RS (ANON. 2002) v Prilogi 1 objavlja spisek 786 rastlinskih vrst. V raziskovanem območju je bilo popisanih 24 vrst s tega seznama, uvrščenih v štiri kategorije ogroženosti:

Ranljiva vrsta (V): V to kategorijo so uvrščene vrste, ki so občutljive na kakšne koli spremembe v habitatih, oziroma poseljujejo okolja, ki so na človekove posege zelo občutljiva: kolenčasti lisičji rep (*Alopecurus geniculatus*), piramidasti pilovec (*Anacamptis pyramidalis*), navadna arnika (*Arnica montana*), razkřečenolistna vodna zlatica (*Ranunculus circinatus*), ostroluski šaš (*Carex acutiformis*), razmakjenoklasi šaš (*Carex distans*), Hostov šaš (*Carex hostiana*), bleda naglavka (*Cephalanthera damasonium*), dolgolistna naglavka (*C. longifolia*), bezgova prstasta kukavica (*Dactylorhiza sambucina*), travnozeleni sita (*Eleocharis uniglumis*), navadni kukovičnik (*Gymnadenia conopsea*), poletni veliki zvonček (*Leucojum aestivum*), brstična lilija (*Lilium bulbiferum*), močvirna nokota (*Lotus uliginosus*), navadna kukavica (*Orchis morio*), trizoba kukavica (*O. tridentata*), pikastocvetna kukavica (*O. ustulata*), kolenčasti dristavec (*Potamogeton nodosus*), rožmarinolistna vrba (*Salix rosmarinifolia*), navadni objed (*Succisella inflexa*), navadna oblata kukavica (*Traunsteinera globosa*) in visoka vijolica (*Viola elatior*).

Premalo znana vrsta (K): V to skupino spadajo taksoni, ki lahko pripadajo eni izmed kategorij ogroženosti, vendar je podatkov premalo za zanesljivo opredelitev: regratovolistni dimek (*Crepis taraxacifolia*).

3.3 Zavarovane rastlinske vrste

Na seznamu Uredbe o prostoživečih rastlinskih vrstah (ANON. 2004) je 205 zavarovanih rastlinskih vrst. Na območju Babnega polja smo popisali 27 vrst s tega seznama. Za varovanje rastlin veljajo posebna pravila in izjeme, z naslednjimi oznakami:

Oznaka H: Pri teh vrstah je potrebno ohranjati ugodno stanje rastišča rastlinske vrste: piramidasti pilovec (*Anacamptis pyramidalis*), blede naglavke (*Cephalanthera damasonium*), dolgolistna naglavka (*C. longifolia*), bezgova prstasta kukavica (*D. sambucina*), temnordeča močvirnica (*Epipactis atrorubens*), širokolistna močvirnica (*Epipactis helleborine*), navadni kukovičnik (*Gymnadenia conopsea*), nemška perunika (*Iris germanica*), jajčastolistni muhovnik (*Listera ovata*), rjava gnezdoznica (*Neottia nidus-avis*), zvezdnata kukavica (*Orchis mascula* subsp. *speciosa*), navadna kukavica (*O. morio*), trizoba kukavica (*O. tridentata*), pikastocvetna kukavica (*O. ustulata*) in njun križanec (*Orchis* × *dietrichiana*), dvolistni vimenjak (*Platanthera bifolia*) ter navadna oblata kukavica (*Traunsteinera globosa*).

Oznaka O^a: Sem spadajo rastline, pri katerih ni omejitve za nabiranje rastlinskih delov. Prepovedano je le nabiranje plodov, semen in gomoljev: šmarnica (*Convallaria majalis*), mali zvonček (*Galanthus nivalis*), črni (*Helleborus niger*) in dišeči teloh (*H. odorus*).

Oznaka O: Rastlinska vrsta, pri kateri je dovoljeno nabiranje nadzemnih delov, vendar največ en šopek na dan. Prepovedano je zbiranje semen, plodov, gomoljev in čebulic: navadna arnika (*Arnica montana*) in pomladanski veliki zvonček (*Leucojum vernum*).

Oznaka X: Zavarovane rastlinske vrste (in njihovi habitati), ki so predmet okoljske odgovornosti: montpellierski nageljček (*Dianthus monspessulanus*), poletni veliki zvonček (*Leucojum aestivum*), brstična lilija (*Lilium bulbiferum*) in turška lilija (*L. martagon*).

3.4 Tujerodne invazivne vrste

Na območju Babnega polja smo popisali tudi štiri tujerodne invazivne rastlinske vrste, ki se pojavljajo podivjano, oziroma so pri nas naturalizirane (JOGAN & al. 2012): severnoameriška nebina (*Aster novi-belgii*), enoletna suholetnica (*Erigeron annuus* subsp. *annuus*), kanadska (*Solidago canadensis*) in orjaška zlata rozga (*S. gigantea*). V dokaj naravno ohranjeni pokrajini na ekstenzivno gospodarjenjih površinah se še niso kritično razširile.

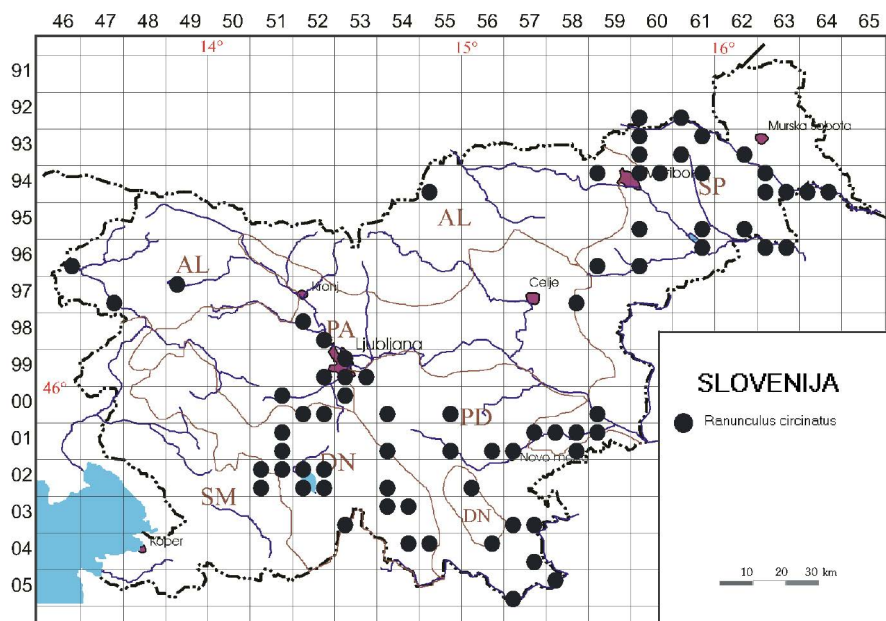
3.5 Obravnava nekaterih drugih naravovarstveno zanimivih taksonov, popisanih na raziskovanem območju

Pri popisu rastlin na Babnem polju smo naleteli tudi na nekatere druge rastlinske vrste, ki so na popisnem območju redke ali naravovarstveno zanimive.

3.5.1 *Ranunculus circinatus* (syn: *Batrachium circinatum*)

0353/3 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, kal na zahodnem delu vasi Babno Polje, 753 m n. m. 28. 5. 2020. Leg. et Det. B. Dolinar & B. Vreš (fotografija).

0353/3 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, Bukovica, bajer pod cesto Babno Polje – Prezid pred mejnim prehodom 752 m n. m. 10. 6. 2021. Det. B. Dolinar & B. Vreš (herbarij LJS).

Slika 2: Razširjenost razkrečanolistne vodne zlatice (*Ranunculus circinatus*) v Sloveniji (podatkovna baza FloVegSi).

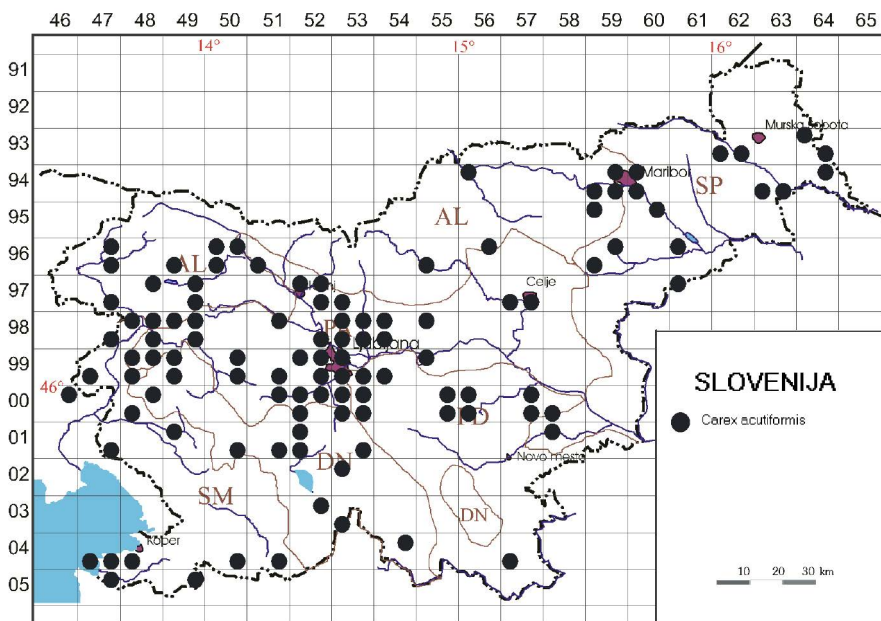
Figure 2: Distribution of *Ranunculus circinatus* in Slovenia (according to FloVegSi database).

Razkrečnenolistna vodna zlatica uspeva v stoječih vodah in potokih po vseh fitogeografskih območjih Slovenije (PODOBNIK 2007a: 145). Na območju popisa smo rastlino našli v kalu, ki se nahaja v vasi Babno Polje, in v bajerju Močile, ki se nahaja ob cesti pred mednarodnim mejnim preходом pod vasjo Bukovica. V rdečem seznamu ogroženih rastlinskih vrst (ANON. 2002) je rastlina opredeljena kot ranljiva vrsta (V).

3.5.2 *Carex acutiformis*

0353/3 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, Bukovica, bajer pod cesto Babno Polje – Prezid pred mejnim preходом. 752 m n. m. 10. 6. 2021. Det. B. Dolinar & B. Vreš.

Ostroluski šaš uspeva po močvirjih, jarkih in bregovih voda, raztreseno povsod po Sloveniji. (MARTINČIČ 2007a: 821). Na območju popisa smo ga zabeležili na obrežju bajerja Močile (kvadrant 0353/3) pred mejnim preходом na vzhodnem delu Babnega polja. V rdečem seznamu ogroženih rastlinskih vrst (ANON. 2002) je opredeljen kot ranljiva vrsta (V).

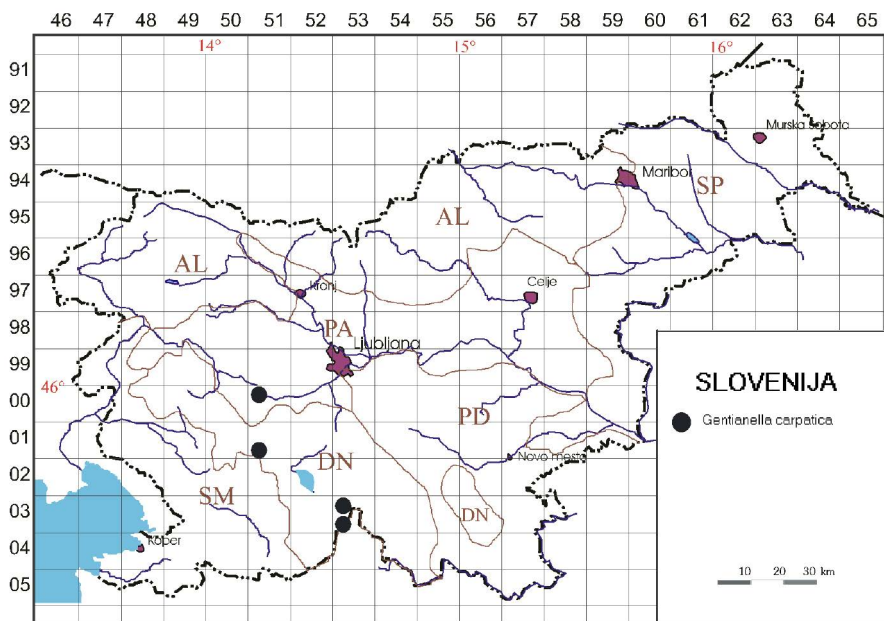
Slika 3: Razširjenost ostroluskega šaša (*Carex acutiformis*) v Sloveniji, glede na podatke v podatkovni bazi FloVegSi.

Figure 3: Distribution of *Carex acutiformis* in Slovenia, according to the FloVegSi database.

3.5.3 *Gentianella lutescens* subsp. *carpatica* (syn: *Gentianella carpatica*)

0353/3 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, od hrvaške meje proti vasi, nepokošeni travniki levo od ceste, 750 m n. m. 22. 9. 2000. Leg. & Det. E. Mayer (herbarijska pola HEM 12812).

- 0353/3** (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, od hrvaške meje proti vasi, nepokošeni travniki, 780 m n. m. 2. 9. 2000. Leg. & Det. E. Mayer (herbarijska pola HEM 12803).
- 0353/3** (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, od hrvaške meje proti vasi, (pokošeni travniki pred vasjo – f. *putata*), 750 m n. m. 2. 9. 2000. Leg. & Det. E. Mayer (herbarijska pola HEM 12798).
- 0353/1** (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, travnik ob cesti Babno Polje – Stari trg pri Ložu, severozahodno od vasi Babno Polje, 748 m n. m. 6. 9. 2020. Leg. & Det. B. Dolinar (herbarijska pola LJS 12088).
- 0353/3** (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, travnik pri vrtači, ob cesti Babno Polje – grad Snežnik, 759 m n. m. 6. 9. 2020. Leg. & Det. B. Dolinar (herbarijska pola LJS 12089).
- 0353/3** (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, travnik s posameznimi grmi zahodno od vasi Babno Polje, 759 m n. m. 6. 9. 2020. Leg. & Det. B. Dolinar (herbarijska pola LJS 12090).

Slika 4: Razširjenost karpatskega sviščevec v Sloveniji, glede na podatke v podatkovni bazi FloVegSi.

Figure 4: Distribution of *Gentianella carpatice* in Slovenia, according to the FloVegSi database.

Sviščevci (*Gentianella*), med njimi tudi karpatski sviščevcevec, kažejo morfološko in ekološko variabilnost, z različno obliko rasti in različnim časom cvetenja, ki si jo lahko razlagamo s človekovim vplivom, predvsem na košnjo in pašo. Karpatski sviščevcevec (*G.*

carpatica) spada med jesenske (*avtumnalne*) ekotipske rase (WRABER 2007a: 509), ki cvetijo v poznem poletju in jeseni. Taki sviščevci so že pri dnu razrasli, imajo mnogo kratkih stebelnih členkov in koničaste srednje stebelne liste.

Karto razširjenosti pri nas so prikazali JOGAN & al. (2001). V herbarijski zbirki Ernesta Mayerja (DOLINAR 2021), ki jo hrani Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU v Ljubljani, se nahajajo tri pole karpatskega sviščevca (*Gentianella carpatica*), nabrane 2. septembra 2000. Ernest Mayer je rastline nabiral na nepokošenih travnikih na osrednjem delu Babnega polja. Na območju popisa smo karpatski sviščevce popisali na travnikih Babnega polja in tri pole rastlin shranili v herbariju LJS.

3.5.4 *Ribes alpinum*

0353/1 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, pri vrtači, ob cesti Babno Polje – Stari trg pri Ložu zahodno od vasi Bukovica, 746 m n. m. 10. 6. 2021. Leg. & Det. B. Vreš (fotografija).

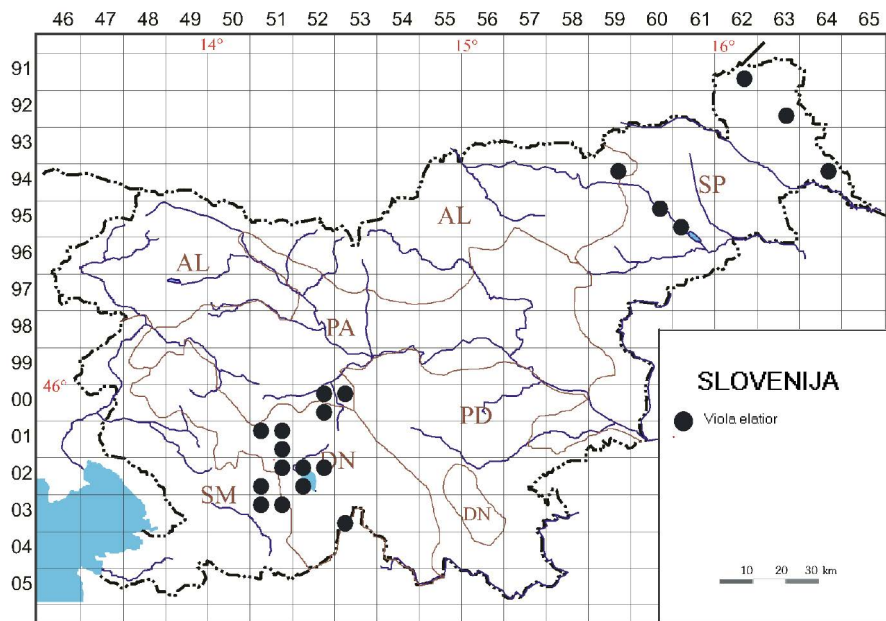
0353/1 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, zahodno od vasi Bukovica, ob vrtači zasuti s kamenjem, 748 m n. m. 10. 6. 2021. Leg. & Det. B. Vreš (herbarij LJS).

V Sloveniji uspeva pet vrst grozdíčja (*Ribes* spp.), med njimi sta rdeče grozdíčje (*Ribes rubrum*) in kosmulja (*Ribes uva-crispa* subsp. *uva-crispa*) gojeni in včasih podivjani (WRABER 2007b: 233–234). Na raziskovanem območju je grozdíčje redko, popisali smo dva večja grma alpskega grozdíčja (*Ribes alpinum*), ki se nahajata ob vrtačah na robu gozdnega območja »Doline« ob cesti Babno polje – Stari trg pri Ložu. Alpsko grozdíčje je razširjeno v vseh fitogeografskih območjih, razen v subpanonskem (SP). Najpogostejše je v alpskem (AL) in dinarskem območju (DN), raste pa predvsem med ruševjem in v gozdovih od (sub) montanskega do (sub)alpskega pasu.

3.5.6. *Viola elatior*

353/3 (33T VL65) Slovenija, Notranjska, Babno polje, ponikev severno od osnovne šole Babno Polje, 747 m n. m. 10. 6. 2021. Det. B. Dolinar & B. Vreš.

Visoka vijolica uspeva na vlažnih travnikih, barjih in grmovnih mestih v dinarskem (DN), predalpskem (PA), submediteranskem (SP) in subpanonskem (SP) fitogeografskem območju Slovenije (BAČIČ 2007: 419). Na raziskovanem območju smo visoko vijolico popisali na brežini ponikve v osrednjem delu Babnega polja. V rdečem seznamu ogroženih rastlinskih vrst (ANON. 2002) je rastlina opredeljena kot ranljiva vrsta (V).

Slika 5: Razširjenost visoke vijolice (*Viola elatior*) v Sloveniji, glede na podatke v podatkovni bazi FloVegSi.

Figure 5: Distribution of *Viola elatior* in Slovenia, according to the FloVegSi database.

4 SKLEPNE UGOTOVITVE

V okviru naše raziskave smo popisali 460 taksonov rastlin, ki uspevajo na območju slovenskega dela Babnega Polja v občini Loška dolina na Notranjskem, s čimer smo dopolnili vedenje o njihovi razširjenosti. Za popis tega območja smo se odločili predvsem zato, ker je bilo podatkov o razširjenosti rastlinskih vrst na slovenskem delu Babnega polja malo. Kljub temu, da hladno obdobje leta na Babnem polju traja vse od novembra do aprila in se na njem pojavijo ekstremno nizke temperature, nismo opazili, da bi to vplivalo na sestavo rastlinskih vrst. Popis rastlin na Babnem polju je pokazal, da je raznovrstnost vrst na raziskovanem območju velika, pojavljajo se številne naravovarstveno pomembne vrste, popisane pa so bile tudi štiri tujerodne invazivne rastlinske vrste. Posebno pozornost smo posvetili habitatom v katerih smo popisali večje število rastlin. V kalu na zahodni strani vasi Babno Polje, ki se je v preteklem obdobju uporabljal kot napajališče živali uspevajo številne vlagoljubne vrste. Popis rastlin v samem kalu in neposredni okolici je pokazal, da tam uspeva preko sedemdeset rastlinskih vrst. Ob bajerju Močile pod zaselkom Bukovica se razprostira obsežen moker travnik s številnimi vlagoljubnimi rastlinami, ki uspevajo v združbi *Ranunculo repentis-Alopecuretum pratensis* (Physis 38.2222-S1). V tem habitatu smo popisali 90 vlagoljubnih rastlinskih in grmovnih vrst. Dve večji ponikvi se nahajata na polju v bližini bivše podružnične osnovne šole Babno Polje. Na njihovem robu in na dnu smo

popisali prek 200 rastlin, nekatere med njimi so redke in za botanike zanimive. Večja vrtača leži ob robu gozdne ceste Babno Polje – grad Snežnik zahodno od vasi Babno Polje in je zasuta z odpadnim materialom. Rob vrtače je obraščen z grmovnimi in rastlinskimi vrstami, med njimi so tudi tujerodne vrste, verjetno prinesene z odpadnimi materiali. Po skalovju pred Močilsko jamo smo popisali rastline značilne za skalnate habitate. Na območju popisa so nekatera življenjska okolja rastlin, predvsem gozd z gozdnimi in vode z vlagoljubnimi rastlinami, so primerno ohranjena in znatno prispevajo k biotski raznovrstnosti območja in Slovenije. Nekateri drugi habitati, kot so na primer jame in vrtače, so večidel v slabem stanju, saj so delno ali v celoti zasute z odpadki, čeprav so nekatere med njimi v Naravovarstvenem atlasu Slovenije ovrednotene kot naravne vrednote.

5 SUMMARY

From 2019 to 2022 we investigated the flora of Babno polje (municipality of Loška dolina in Notranjska region, SE Slovenia). The purpose of our research was to contribute to the knowledge of flora in this floristically neglected area.

In its middle, crossed also by the national border, Babno polje is narrowed and divided into a smaller Croatian and a larger Slovenian part. The Slovenian part of Babno polje stretches over 2.54 km² and the Croatian part over only 1.84 km². In order to cover as many plant species as possible, field work was carried out in different seasons.

We recorded 460 plant species that grow in the area of the Slovenian part of Babno Polje, thereby supplementing our knowledge of their distribution. 24 of the taxa are endangered species from the Slovenian Red List of Vascular Plants and 27 species are listed in the Decree on protected wild plant species. In the census research area of Babno polje, four non-native invasive plant species were recorded that occur wild or are naturalized here (JOGAN & al. 2012). In a fairly naturally preserved landscape on extensively farmed areas, the following have not yet spread critically: *Aster novi-belgii*, *Erigeron annuus* subsp. *annuus*, *Solidago canadensis*, *Solidago gigantea*. In Babno polje, we also recorded some plant species that are rare in this area or of conservation interest: *Ranunculus circinatus* (syn: *Batrachium circinatum*), *Carex acutiformis*, *Gentianella lutescens* subsp. *carpatica* (syn: *Gentianella carpatica*), *Ribes alpinum*, *Viola elatior*. Special attention was paid to the habitats in which we recorded a large number of plants. In the pond on the western side of the village of Babno Polje, which was used as a watering place for animals in the past, many hygrophilous species are thriving. An inventory of the plants in the pond and its close surroundings showed that over seventy plant species thrive there. An extensive wet meadow with many hygrophilous plants, that thrive in the *Ranunculo repentis-Alopecuretum pratensis* community (Physis 38.2222-S1), stretches along the Močile marsh below the hamlet of Bukovica. In this habitat, 90 hygrophilous plant and shrub species were listed. Two larger ponds are located in a field near the former Babno Polje elementary school branch. On their edge and at the bottom, over 200 plants were listed, some of which are rare and interesting for botanists. A larger sinkhole is located on the edge of the forest road Babno Polje – Snežnik Castle, west of the village of Babno Polje, and is filled with waste material. The edge of the sinkhole is overgrown with shrubs and herbaceous plant species, including non-native species that were probably brought with waste materials. In the rocky area in front of Močilska cave, plants characteristic for rocky habitats were found. Despite the fact that in Babno polje, the cold period of the year lasts from November to April and there are extremely low temperatures occurring, we did

not notice that this would affect the composition of plant species. The inventory of plants in Babno polje showed a great diversity of species in the researched area, among them also many species important for nature conservation as well as some allochthonous plant species. Some habitats, especially forests with forest plants and waters with hygrophilous plants, are appropriately preserved and contribute significantly to the biodiversity in Slovenia. Other habitats, such as caves and sinkholes, are mostly in poor condition as they are partially or entirely filled with waste, even though some of them are evaluated as natural monuments in Slovenia.

6 ZAHVALA

Zahvaljujeva se recenzentoma za tehtne pripombe in dopolnila ter Mihaelu Janezu Kocjanu, ki nama je posredoval koristne podatke za izboljšavo članka. Brane Anderle, Valerija Babij, Sanja Behrič, Tatjana Čelik, Igor Dakskobler, Mihael Janez Kocjan, Dijana Kosič Kocjan, Filip Küzmič, Andrej Seliškar, Urban Šilc, Darinka Trpin in Vinko Žagar so soavtorji nekaterih podatkov iz podatkovne baze FloVegSi, ki smo jih prikazali na arealnih kartah. Karto raziskovanega območja (slika 1) je izdelal Iztok Sajko. Raziskavo je delno sofinancirala Agencije Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost (program P1-0236).

7 LITERATURA

- ANONYMOUS, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Priloga 1: Rdeči seznam praprotnic in semenk. Uradni list RS RS 12 (82). 8893–8910 pp.
- ANONYMOUS, 2004: Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah. Uradni list RS št. 46/04
- BAČIČ, T., 2007: *Violaceae* – vijoličevke. In: A. Martinčič & al.: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, p. 419.
- BAVCON, J., I. DAKSKOBLER, L. DAKSKOBLER, B. DOLINAR, J. MAKŠE & B. RAVNJAK, 2014: Semina e plantis spontaneis in loco natali annis 2013 et 2012 lecta. V: BAVCON, J. (ur.). Seeds collecting for in situ and ex situ conservation purpose. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta UL.
- BERNOT, F., 1987: Klimatske razmere v občinah Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica in Logatec.
- DOLINAR, B., 2021: Herbarij Ernesta Mayerja kot zapuščina v herbarijski zbirki LJS. *Hladnikia* (Ljubljana) 47: 41–45.
- EHRENDORFER, F. & U. HAMANN, 1965: Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. *Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft* 78: 35–50.
- FRAJMAN, B., & T. BAČIČ, 2006: Prispevek k poznavanju flore Cerkniškega polja z okolico (Notranjska, Slovenija): *Hladnikia* (Ljubljana) 29: 19–36.
- FRAJMAN, B., & T. BAČIČ, 2011: Taxonomic Revision and Distributional Patterns of Ten Selected Species. *Phyton* 50 (2): 231–262.
- GAMS, L., 1987: Dnevne maksimalne in dnevne minimalne temperature na Notranjskem. In: Notranjska, zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov. Postojna: Zveza geografskih društev Slovenije, str. 109–130. Gams, I., 1994.

- GUZELJ, S., 2020: Geomorfološka analiza Babnega polja, zaključna seminarska naloga, Univerza v Ljubljani, filozofska fakulteta, oddelek za geografijo, Ljubljana. 1–54.
- JENKO, B., 2004: Obrambno geografsko vrednotenje Notranjskega podolja. Diplomsko delo. Ljubljana. Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.
- JOGAN, N., 2007: *Poaceae* – trave. In: A. Martinčič & al.: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, p. 868.
- JALAS, J. & J. SUOMINEN, 1967: Mapping the distribution of European vascular plants. Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennica (Helsinki) 43: 60–72.
- JOGAN, N., T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC – KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 443 pp.
- JOGAN, N., K. ELER, & Š. NOVAK, 2012: Priročnik za sistematično kartiranje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst. Zavod Symbiosis in Botanično društvo Slovenije, 35 pp.
- MELIK, A., 1959: Posavska Slovenija, Opis Slovenskih Pokrajin, Tretji zvezek Slovenska Matica Ljubljana.
- MAKAROVIČ, M. (ed.), 1999: Moje Babno Polje, Zveza kulturnih organizacij Cerknica. Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Cerknica. p. 269.
- MARKOVIČ, L., 1984: Die Ruderalvegetation in dinarischen und vordinarischen Gebiet Sloweniens. Razprave 4. razreda SAZU 25–2: 69–120 + priloge.
- MARTINČIČ, A., 2006: *Filipendula ulmaria* ssp. *denudata*. In: N. Jogan (ed.): Nova nahajališča. Hladnikia (Ljubljana) 19: 74.
- MARTINČIČ, A., 2007: *Cyperaceae* – ostričevke. In: A. Martinčič (ed): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, p. 821.
- MARTINČIČ, A., T. WRABER, N. JOGAN, A. PODOBNIK, B. TURK, B. VREŠ, V. RAVNIK, B. FRAJMAN, S. STRGULC KRAJŠEK, B. TRČAK, T. BAČIČ, M. A. FISCHER, K. ELER & B. SURINA, 2007: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 967 pp.
- NADBATH, M., 2019: Meteorološka postaja Babno Polje. Naše okolje. Agencija RS za okolje, p. 11.
- NIKLFIELD, H., 1971: Bericht über die Kartierung der Flora Mitteleuropas. Taxon 20: 545–571.
- Naravovarstveni atlas, 2021. ZRSVN. <https://www.naravovarstveni-atlas.si>, dostop: januar 2023
- PODOBNIK, A., 2007: *Ranunculaceae* – zlatičevke. In: A. Martinčič (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, p. 145.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
- SKOBERNE P., 2004: Slovenija na dlani. Ljubljana od izvira do izliva. Mladinska knjiga, Ljubljana. 39–40.
- WRABER, T., 2007a: *Gentianaceae* – sviščevke. In: A. Martinčič (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, p. 509.
- WRABER, T., 2007b: *Grossulariaceae* – kosmuljevke. In: A. Martinčič (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana. 233–234.
- ZUPANČIČ, M., & B. VREŠ, 2018: Fitogeografska oznaka Slovenije. Folia biologica et geologica (Ljubljana) 59 (2): 159–211.